

NAPLÓ

Előfizetési ár:
 Egész évre 5 K. | Egyes szám ára 4 fill.
 Földvárakon 6 fill.
 Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felolós szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
 Kéziratok átvétele csak jelzéssel van megengedve

Egy család cég garázdálkodása Az exotikus tolvaj, aki álmában elárulta magát

Megszületett.

M. L.

Örüljétek, országom népe! Uj-jongj nemzetem. Öröme, dalra, mindenki Ujjongjatok. Gyulladjanak ki az örömtűzek, szólaljanak meg a harsonák és hirdessék mindenfelé, hogy megszületett az új Megváltó, Halleluja, Halleluja!

Nem térsz istállóban, rozoga jászolban született, hanem palotában, fényes nagyuri portán aranyos menyeges ágyban. Felfedezték őt is a napkeleti bölcsek, tömjént, mirhát vivének neki, az aranyat azonban otthon hagyják, mert ebből bőven van neki. Nem fényes csillag vezette a bölcseket, hanem egy rég letűnt elhomályosult csillag mutatta az utat nekik. Ravasz csillag, amely fel-felbukkan néha, s újra fényre, erőre törekszik.

Gróf Károlyi Mihályról, illetve az ő szerepléséről akarjuk elmondani véleményünket. Ő az új Megváltó, aki megakarja állítani a földet, szabályozni a csillagok járását és fejtegetni az eddigi világrendet.

A gróf urról röviddel ezelőtt csak annyit tudtunk, hogy egy ízben már volt országgyűlési képviselő, szerény, szótlan honatyja, aki nem sokat törődött az ország sorsának mikénti intézésével. Azt is tudtuk, hogy milliók ura, millióit azonban nem igen pocskolija holmi emberbaráti intézmények gyarapítására, avagy a nyomorban sanyaló és szükséges szenvedő embertársai fájdalomnak csillapítására. Most azonban már fájdalom azt is tudjuk, hogy a gróf ur meg akarja váltani az országot. Felcsapott Magyarország kormányzójának, s az ő előzetes szankcionálására van szükség, hogy valami újat, üdvöset alkotni lehessen. A gróf ur óhaja, ezentul parancs lesz. Az ő szent akarata előtt mindenkinek hasra kell vágódni. Járomba foghatnak bennünket, s szántathatják velünk a milliós urak röges földjeit. Legalább ezt sejtetik velünk a legutóbbi események s a gróf urnak, mint az O. M. G. E. elnökének váratlan fellépése. Az agráriusok érvényesültek. Most még csak az van hátra, hogy az uralmat teljesen átvegyék. Jaj akkor neked szegény ország, koldusbotot ve-

hetsz a kezébe szegény népem, kivándorolhatsz abba a szabadabb hazába, ahol véreid ezrei keresik a jobbilletet, a boldogulást.

Am ezt tűrnünk nem szabad. Milyen politikai érdemei vannak Károlyi Mihály grófnak, hogy egy óriási párt és annak tiszteletre-méltó vezetői, akik előtt fényes politikai múlt áll, behódolnak neki. Tudomásunkkal a gróf ur még semmit sem produkált. És ha a törvényhozás termében elérte célját, nem következés, hogy az ország lakossága is derekat fog hajtani a gróf ur és érdektársai akarata előtt. Az ország népe tiszteletben tartja a törvényeket, de tiltakozik az ellen, hogy egy osztály harcot indítson a nagy többség, a népek sokasága ellen. Az ily támadást kérelhetetlenül vissza kell venni, s minden törvényes eszközzel meg kell akadályozni. Eddigi akciójuknak szomorú következményeit eléggé érezzük már. Hiszen betevő falatunk nincsen, mert nem tudjuk a piacot megfizetni. A húst már csak a Károlyi Mihályok ismerik. Ők még ehettek pástétomokat is. A szegény néposztálynak jó a burgonya is.

Ha Károlyi Mihály gróf a megváltásra vállalkozott, cserzkejen le egyszer a szegény emberek soraiba, nézzen be portáikra, ott bő tanulmányt fog találni, miként lehet a szegény ember baját orvosolni.

A magyar ipar fejlődése.

Régen tudott dolog, hogy az ipar fejlettsége tekinte ében nagyon visszavagyunk maradvány és bizony még sok-sok év fog eltelni, hogy valamely nyugati iparállamot, még ha csak távolról is, megközelíthessük.

Hogy gazdasági életünkre eme elmaradottságunk minő óriási befolyással van, mi sem bizonyítja jobban, minthogy a megérett országunkban napról-napra nehezebbé válik és úgy az ipari, mint a mezőgazdasági munkások napról-napra nagyobb tömegekben ki vándorolnak az országból.

Eme elmaradottságunknak azonban magunk vagyunk az okai, mert alig van a világon faj, mely saját élebevágó érdekeivel szemben annyira közönyösen viselkedne, mint a magyar.

Bezzeg másképp volna, ha mindannyiunkat áthatna ama nemzetgazdasági igazság, hogy ha iparunk fejlött és nagy lesz, megélhetésünk könnyebbé és biztosabbá válik.

Hogy iparunk a vámsorompók hiánya miatt nem fejlődik kellőképpen, az mindenesetre bizonyos; sőt az is igaz, hogy az Ausztriával való gazdasági közösség óriási hátrányunkra van. De viszont az sem tagadható, hogy ha mi nem volnánk annyira indolensek magunk iránt, iparunk az Ausztriával való mai viszonyunk dacára is hatalmas lehetne.

Régi hibánk s a jó ég tudja, hogy miért nem tudunk tőle megszabadulni, hogy a külföldi áru jobban imponál nekünk, mint a hazai, még ha a hazai ugy kvalitásban, mint árban meg is állja a helyét a külföldivel szemben.

Az ipar elmaradottsága első sorban abban leli magyarázatát, hogy mi zsenge iparunkkal szemben közönyösekk vagyunk és tulságosan kifejlődött bennünk a külföld imádása — indokolatlanul. Hiszen vannak olyan cikkek, melyek megállják a versenyt a külfölddel szemben, mégis többet vásárolunk belőlük külföldön, mint itthon.

Ez a közöny fogja ezt az országot teljesen tönkre tenni, ha idejekorán nem ébredünk öntudatra és nem követjük a külföld példáját és minden erőnkkel támogatni nem fogjuk hazai iparunkat.

Nem-e szomorú dolog, hogy a zsolnai posztónak először Londonba kell kerülni, hogy onnan ide mint angol szövet jöhessen eladásra, mert másképp nem veszi senki? Avagy nem-e szomorú, hogy a magyar utazó eltavadia a vevő előtt magyar voltát és «angolul» beszél, hogy áruját — mert a külföldi ember is jobban imponál nekünk — így könnyebben eladassa? Avagy nem-e nevetéses sokkal jelenéktelenebb bécsi intézményeket támogatunk, mikor annál fejlettebbek vannak itthon. Ezek a dolgok pedig napirenden vannak. Es saines, olyan intézeteknél is, melyek egzsztencziájukat közszállítás révén leginkább az államnak, a városnak, tehát a köznek köszönhetik. Mindenesetre furcsa módja a meghálálásnak ez az eljárás.

Ezzel azonban necsak a köznek, hanem saját magunknak is ártunk, mert ha az ipar pangása következtében rosszak a konjunkturák, azt minden egyes ember érzi.

Dobjuk félre a közönyösségünket, ne bálványozzuk a külföldet indokolatlanul, hanem a külföld mintájára támogassuk minden téren iparunkat, hogy az fejlődessen és mihamar a külföld mintájára emelkedhessen.

Vádkár P. Arthur.

A Napló Mindenütt

A cselédek ügye.

Uton-uttélen folyton felhangzik a panasz, hogy nincs, nem akad jó, vagy legalább tűrhető cseléd személyzet. Pedig kérem ez a társadalmi közös és nagy baj orvoslása nem is ép oly merész feladat, mint az eleinte látszik. Szó sincs róla, a cselédmizéria valán soha oly nagymérvű nem volt, mint most, de be kell ismerünk első sorban maga a cselédtartó közönség legnagyobb kontigense ennek az oka. Mert házasszonyaink — tisztelet a kivételnek — nem állják meg kellően helyüket, nem tartják mindenkor szem előtt, hogy ez adja meg az irányt: türelem, rendben végeztetett munka! Óatosan és nemesen használni fel az időt, ez a lefontosabb kérdések egyike. A nap minden részét munkával tölthetjük el anélkül, hogy az nehezükre vána. Igyekezzünk felelteni cselédekkel azt, hogy munkásságuk nem az ambíció, hanem az önfentartási kényszer szüleménye, melyet a durva bánásmód és tulságos szigor juttathat leginkább eszükbe. Nyájas szavakkal adjuk értésükre, hogy a munka jó barát, kitől sok jot tanulhatnak, míg a lustaság hízogató, ki megalapja kedélyük nyugalmát, reményük és egész életüket. Buzdítsuk őket a rendszeretire, mert a hol rend nincs, általában főként a házvezetés és a konyha körül, ott nincs eredmény, ott nincs áldás. Lehetőleg ugy kel-lene beosztani a munkarendet, hogy minden napnak meg legyen a maga kiszabott teendője és míg egyik munkát be nem fejezték cselédeink, újabbakkal nem terheljük, illetve ne halmozzuk el őket. Adjunk időt nekik a pihenés, a szórakozásra, ne feledjük: munka után szükséges a nyugalom, hogy újult erővel kezd-hessen sulyos feladata betöltéséhez. Talán egyik-másik olvasó mosolyogni fog e kitejezés felett, pedig kísértené meg csak egy napon hófehér kezei, manikűrözött körmeivel cselédje minden munkáját elvégezni, önmaga kétszeresen sulyosnak találná azt. Ne

hiányuk kérem, hogy túlfeszített munkaerővel többre mehetünk. — A fokozott testi, sőt szellemi munka után is egy idő után beáll a reakció, a lankadás, mely a munka sikerét a legnagyobb szigor dacára sem képes fenntartani.

Legyünk méltányosak, ne feledjük, hogy emberrel beszélünk, elismerést hasonlóval viszonyozunk, hiszen alig van tiszteltebb alakja egy háznak mint egy méltányos, humánus urnő. Széles intés, nem pedig pálcaverés teszi jóvá a rosszat. Egy intelligens nő ne engedje soha arnyira elragadtatni magát indulata által, hogy tett eg bántalmazza cselédjét, vagy durva szavakat használjon azok korholásánál.

Végül még csak azt akarom megjegyezni: cselédeinket piszkosan járni ne engedjük; a tisztá, nemes, egyszerű ruházat jó hatással van a szemre. Cselédeinknek tulságos bizalmaskodást ne engedjük meg, mert ez a tisztelet rovására történik. Fizetésüket ne licitáljuk egymásra, pótolja ezt a jó bánásmód Mérsékelt bér, jó bánásmód legyen minden háziasszonynak a jelszava.

A kenyér.

Köntöst változtat az alkotó természet. Az emberi lélek, amely oly hosszan tud csüngeni multak édes emlékein, a rétek ezerszines palettáján látja még maga előtt, elmereng a buján zöld lomb suttogásán. Halani véli a dalos madár szavát... pedig hát hervadás dől végig a réteken, lombtalan, mezíten ágakkal merednek a fák, amelyeken a dalos ma ár hangját a varjúkárogás helyettesíti. Csend, mélységes, halotti csend honol a tájakon, amelyek fölött, hegyet, völgyet, erdő mélyét, rét virányait komoran szürke köntösbe borítják az égen uszó sötét felhőfátyolok... Arra van utalva az ember, hogy a maga lelkének melegség után való vágyódásait az otthon kandallója mellett, vagy a kávéház vilányfényes füstgözeiben keresse meg a ha egy-két virág után áhítozik, nem nyújthat semmit a természete, mindent a mesterkélttség világát kell lopni... S azok, akiknek nem jutott az otthon kandallójának melegéből, akik a kávéház villamkprázát csak a nagy tükröablakokon át sovaroghatják? ... Azoknak nem is fáj a természet halála. Nem virág kell nekik — hanem kenyér? ... Az, amit még a mesterkélttség sem adha, mert még a tulfinomult lélek rafinált vágyait csak kielégíthetik va ahogy, a korgó gyomor nehéz, parancsoló szavának ellentállni nem lehet. Az magával ragad... v.sz lefelé a lejtőn... bele a bűn dohos, börtönvilágába! ...

IRODALOM MŰVESZET.

AZ ÚJ SZTRAJK.

Minden felé sztrájkról hallunk, Mesélni már mai nap, Sztrájkba lép a tanár ur is, A tanító meg a pap:

Éz volna csak Eldorádó,
Hogy örülne a diák;
Éljen, éljen a tanár úr,
Becsuktak az iskolát!

Akkor innánk csak fenéig
Az örömmek poharát,
Ha az adóvégrehajtó
Sztrájkolna, az angyalát!

Minden féle sztrájkról hallunk
Mesélni már mai nap,
De van melyen nem segít már,
Se tanító, se a pap:

Sztrájkba léptek a tehének,
Nem adnak meleg tejet,
Velük pedig alkudozni,
Biz' egykönnyen nem lehet.

Fővárosi színházak. A Nemzeti színház pénteken mutatta be Paul Bourget a »Barrikád« című nagyhatású színművét, melyben a főszerepeket Gál Gyula, Odry, Pethe, Somlay, Gyenes és Rózsahegy, Aczél Ilona, Vizvári Mariska, Rákos Alice és K. Demjén Mari játszották, zajos tapsok mellett. Az újdonság határozott nagy sikert aratott, melyhez a kitünő rendezés is hozzájárult.

A várszínházban. Kedden bucsuzott el Nádassy József soproni színtársulata és ez alkalommal került bemutatásra dr. Kuncz Jenőnek »A bálványok bolondja« című új színműve, melyet a zsutolt ház nagy tetszéssel fogadott és a szereplőkkel együtt a szerzőt is minden felvonás után a lámpák elé szólított. Nádassy Józsefet a budai Várszínház közönsége, ez utolsó előadás alkalmából díszes babérosztorral tüntette ki. A társulat csütörtökön mutatkozott be Sopronban a »Táncos huszárok« operetében telt ház előtt és egy-csapásra megnyerte a soproni műértő közönség tetszését.

Miskolci színház. Pénteken mutatta be Palágyi Lajos színtársulata Miskolcon »A remete csemetéje« című operettet zsutolt ház előtt, kitünő előadásban. A főszerepeket Gogg Krisztina, Aradi Aranka, Falusy, Miskei és Rátkay játszották, akik úgy kitünő játékukért, valamint szépen előadott énekszámukért zajos tapsokat arattak.

Debreceni színház. Zilahi Gyula, kitünő társulata két estén át telelevitette Dóczy Józsefnek, a jeles dalköltőnek »Liliom Klári« című poetikus népszínművét, melyet a közönség órási tetszéssel fogadott. A főszerepekben Szilassy Etel, Horváth Kálmán, Torma Zsiga és Kemény Lajos arattak zajos tapsokat Szombaton pedig bemutatták a »Balga szü« című drámát Thury Elemér rendezésében, melyben a Thury-párt ünnepelte a közönség. Zilahi a jövő év szeptember 1-től szerződtette Falussy István baritonistát a miskolci és Kondor Miklós tenoristát a pozsonyi színházról.

Nyilt-tér.)

E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Kistájerózás.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület tulajdonát képező Baross-teri házból 8 évi pontos lakbérfizetés dacára minden ok s megkérdőzések nélkül 650 koronával kistájeroltattam. Fogmütermemet már **Baross-ter 8.** szám alá helyeztem át, hol kérem engem szükség esetén felkeresni sziveskedjék. Tisztelettel

Guttermuth János

Baross-ter 18. (a keleti pályaudvar közelében). Telefon: 159-63

Az exotikus tolvajné.

Aki álmában elárulta magát.

-- Saját tudósítónktól. --

A nyolczadik kerület egyik kis korcsmájába a napokban beállított két elég jól öltözött ur, egy öregebb és egy fiatalabb és egy csinos, fiatal leány. Enni, inni rendelték, jól megvacsoráztak, úgy hogy hármuk számlája kitétt mintegy 15 koronát. Vacsora után a két férfi eltávozott s nem is jött vissza. A leány sokáig ült az asztal mellett és egyszerre csak felállott és el akart menni. De a vendéglős elébe állt:

— Mi lesz a fizetéssel? Ki fizeti meg a vacsorát és a drága borokat?

— Envém völegén, a Féderle, fogja mindjárt jönni és fizeti minden. A vendéglősnek azonban ez nem volt elég és rendőrt küldött, aki bekísérte az angolok kíséjtésű, szépegő leányt. Odabenn a kapitányságon azután kihallgatták. Itt a következőket mondta:

— Magyar lenni, Komárom szülni. Két éves lenni, enyém apámval kimeni Amerika. Ohio. Magyar elfelejteni, mindig angol beszélni. Apám sok pénz lenni, zongoragyár, és akarta engem adni férj. De is nem kell, én szeretni a Féderle. Atyám haragudni, nagyon haragudni.

S ebben a hangnemben tovább elmondotta a leány, hogy apja ezért a szerelméért kitagadással s elűzéssel fenyegette őt meg, mire ő Féderle Károlylyal megszökött. Budapestre jöttek, mert a szöktető azt ígérte, hogy itt felkeresi majd rokonait és azok támogatásával majd feleségül fogja venni. Itt azután Féderle meghallotta, hogy özvegy édesanyja nemrég meghalt, bátyja és nővére pedig elhagyták a fővárost. Nem volt semmiük. Egy régi ismerősével találkoztott Féderle és elmentek enni. Lesz, ami lesz. De az ismerősnek sem volt pénze s így elmentek ketten együtt pénzt keresni.

Végül kérte a leány, hogy bocsásák őt szabadon, ő majd megkeresi a völegényét s majd eljönnek a korcsmárost kifizetni. A leány egész vallomása alatt keservesen sirt.

A rendőrtisztviselő már-már hajlandó lett volna őt szabadon bocsájtani, de a vendéglős erősködött, hogy ő követeli a pénzt. A tisztviselő elrendelte tehát, hogy reggelig az egyik hivatali szobában, ne a többi rabok között, őrizet alatt legyen a nő. A hivataliszobák azonban hidegek s a rendőrök a jól fűtött őrszoba egyik ágyát bocsájtották a nő rendelkezésére, hogy fekdjék le aludni.

A reggeli raportnál a tisztviselő meglepetten kiáltott fel, amikor a nő meglátta:

— Hát magát nem vitte el a völegénye?

— Nem — zokogta a leány — nem eljötté értem. Eltéveszteni biztosan ut. Engedni el kérem, én megtalálni.

A tisztviselő már igent intett fejével és szólani akart, a mikor az egyik rendőr eléje áll.

— Alássan jelentem, ez a nő alighanem szélhámos.

— Hogy, hogy?

— Ugy kérem alássan, hogy előlünk teteti magát, hogy nem tud magyarul. Éjjel, a mikor aludt, magyarul, tiszta kiejtéssel beszélt álmában. Csalo ez, egész biztosan.

A tisztviselő gyanut fogott. — Konta Rózi — ez volt a teljes neve — az a gyanum, hogy maga hazudik — mondotta a leánynak — maga álmában tisztán beszélt magyarul.

— Megleheti — felelt a leány nevetve — sokszor előfordulni kivándorlóknál, hogy álmában jól beszélni anyanyelv. Ekkor már nem hiitek neki. Csakhamar jött az angol tolmács.

— Where are you born miss?

(Hol született, kisasszony?)

Semmi válasz.

— What is your name?

(Mi a neve?)

Ujra válasz nélkül marad a kérdés. Gunyosan mosolygott a leány. Tovább szolt hozzá angolul a tolmács, de nem kapott választ. Végre jelentette a tisztviselőnek magyarul, hogy ez a leány nem tud angolul.

— En nem tudni? Maga nem tudni! — vágott szavába — a leány és bőbeszédűen magyarázta a tisztviselőnek, hogy a tolmács nem tud semmit, vakmerően állította tovább is a régi mesét és szimulált tovább.

— Konta Rózi — szolt a rendőrtiszt — mindjárt telegrafálok Komáromba, hogy magát ismerik-e? Addig fogva marad.

Csakhamar megjött a tagadó válasz. A leány azonban még ezeket után is megmaradt a konok tagadásnál és ujra csak a régi mesét sirta el. Kutatták kilétét és az egyik detektív igen hamar ráakadt az arcképére a rovtolt multu nők fényképalbumában. Ebből könnyű volt megállapítani, hogy a leány neve Kátóna Teréz és hogy hajdunánási születésű, lopásért már többször büntetett cseléd.

Látva telepleztetését, bevallotta, hogy azt a két embert, a kikkel együtt vacsorázott, előzőleg soha sem látta. Aznap ismerkedett meg velük a városligetben. A gazemberek becsapták. Ő azt hitte, hogy finom urak s azért ment el velük vacsorázni, de azok megszöktek a fizetés elől. Az amerikai mesét félelmében találták, hogy a rendőrségen fel ne ismerjék, mert ki van tiltva.

— Hogyan tudta olyan jól utánozni az elamerikaiasodott magyar beszédet?

— A Rákóczi-terén szolgáltam egy nagyságánál, aki huszonöt évig Ohio-ban élt. Tőle tanultam el...

A pompásan alakított tolvajleányt természetesen eltoloncolták. (ud.)

Segédszerkesztő: Mezey László.

Kiadja:

A „NAPLO” UJSAGVÁLLALATA.

Tisztelettel kérjük azokat az olvasóinkat, a kiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek a lap akadálytalan kültetés érdekében előtérítésüket idejekorán megfizetni!

LÖWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű sirkővek rendkívüli nagy választékban kaphatók. Minden a szakmába vágó munkák, temetői javítások, véresek és aranyozások jutányosan és lelkiismeretesen készülnek.

Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában

TÖRLEY

TALISMAN

CASINO RESERVÉ

Temetkezési vállalatok

A modern temetkezési vállalatok a kor szülöttei, teljesen magukon viselik a létért való harcban elernyedő kor minden békéjét. Egy szükségszerű vállalat, mely a mások könnyein kell, hogy örüljön a mások fájdalomán, hogy kacagjon, mert — az üzlet üzlet, — neki az ad hasznát, ha mások sírnak, ha másoknak szívét bánat marcanjolja.

Az emberek halandók s a halottakat el kell temetni. Krisztus kóporsóját sem őrizték ingyen, ezért az aktusért fizetni kell. Fizetni kell pedig dusan s gyakran a szolgáltatott értéket meghaladó összegeket is. Semmi sem könnyebb, mint a gondolkodásukban megzavart gyászolóktól a polgári hasznót biztosítani. — A fény, a pompa, melyet a résztvevő közönség szemé inkább kíván, mint a megboldogult iránt való kegyelet, szintén pénzbe kerül. A szükségszerűség üzleti kihasználása nem lehet ezen a téren sem megrovás tárgya. Csupán azok a pontokon, mikor a humanizmust, melynek ezen a téren legalább is az üzlet külső takarójának kell lenni, mikor a humanizmust, a halottak iránt való kegyeletet sérti meg az üzleti vállalkozás, ott többé nem lehet elnézés.

Egy alább közlendő csekélység folytán foglalkozom e kérdéssel. Egy jó barátom halt meg legutóbb Budapesten, a klinikán, akit aggodó felesége nagy áldozatokkal a fővárosba hozott, de segíteni már nem lehetett rajta és meghalt. Az intézetnek még annyi ideje sem volt, hogy az özvegyet és családot a szomorú hírről értesítse. Budapestre már három temetkezési vállalat sürgőnyvált az özvegynek és felajánlotta szolgáltatásait. Így tudta meg szegény asszony férje elhalálását.

Hát hiszen szép dolog az élelmesség, de az emberi érzelmek tiszteltben tartása, meg a becstelenség se kutyá. Megbocsátható, hogyha a temetkezési vállalat humoros segédje úgy bucsuzik el a megrendelőitől, hogy: „máskor is legyen szerencsém”. De, hogy már előre lessék a vállalat emberei, hogy mikor rugja az utolsó szegény embertársunk s még a cselédek is megborralozzák, csak hogy a legelső hírt a gyászos esetről ő hozzájuk vigyék. Hogy még ki sem hült a haldokló férj, vagy apa utolsó csókjának helye a feleség, vagy gyermek ajkán, mikor már a vállalat embere kézdörzsölgetve ajánlja áruát. Ez csunya, ez barbárság! A tisztességtelen verseny ellen, ha annak tartják, a konkurrensnek indíthatnak mozgalmat, de az ember legszentebb érzelmeinek profán üzleti lábbal való besározása ellen

minden eszközt fel kell használni. Egy temetkezési vállalat az emberi kegyelet szolgálatában is áll, s ha erről megelégedezik, akkor nem számíthat arra, hogy a kegyeleti aktus üzleti hasznára reflektáljon.

FOGAK

szájpadlás nélküli, rágásra azonnal használható, 4 koronától. Gyökéreltávolítás teljesen felesleges. Aranyhidak és koronák 10 évi irásbeli jóállással 24 óra alatt, vidékieknek 12 óra alatt készítenek, foghúzás teljesen orvostechnológiával, tartós tömések 8 koronától. Régi, használhatatlan fogakat és fogakat 24 óra alatt használhatóvá alakítok. Mérsékelt árak! Részletfizetésre is. Rendelés egész nap, Vasárnap és ünnepnap is.

Dr. HEGEDUS JARAB

VII. ker. Erzsébet-körút 44. szám, Toldasb. Szpecialista minden fog- és szájbetegségben. Kérem a pontos címre ügyelni.

Egy csaló cég garázdálkodása.

Paul Grimm ur, aki Berlinben a Fridrichstrasse 154. számú házában lakik, nagyon egyszerű és furcsa módját találta ki annak, hogy lehet hiszékeny emberek könnyen hívőségén szép összeg summát nagyobb befektetés nélkül keresni.

A fővárosi, de különösen a vidéki nagyobb lapokban ilyen szövegezésű hirdetések jelennek meg:

Egy pékmester kissé kövér leánya férjhez megy. Hozománya 100 ezer márká. Érdeklődőknek felvilágosítást ad P. Grimm Berlin N. W. 7. Fridrichstrasse 154.

Természetes dolog, hogy a hozományvadász fiatal embereket nem a pékmester, nem is annak kissé kövér leánya, de a 100.000 márká izgatja s azért levelekkel bőven felkeresik a házasságközvetítő urat.

Békéscsabáról is több levelet kapott Paul Grimm ur olyan emberektől, akik 100.000 márkáért szívesen felvennék Himen rózsalancát.

Az ajánlatokra azután Paul Grimm kegyes leereszkedéssel megírja, hogy a pék kissé kövér leányának a kezére sokan pályáznak, de hát az nem baj, nála még 22 leány van hasonló hozománnyal, akik közül választhat, mert a fényképek is rendelkezésére állanak.

Z. Pál csabai férjjelölt is megkapta az ingerlő tartalmú levelet s belátta Paul Grimm azon érvelését is, hogy a fényképek pénzbe kerültek, s nem bánta, ha azokat 16 korona utánvétellel küldi el címére.

Nemsokára megérkezett a levél. Nagy nyomtatott borítékban voltak a képek elhelyezve, ami azt bizonyítja, hogy Paul Grimmnek nagy kiterjedésű üzletei vannak.

A levelet 16 korona lefizetés ellenében ki is váltották. Z... Pál ur a 12 gyönyörű fotográfia közül ki is választott egyet, akit hajlandó nőül venni.

Meg is írta ezt Paul Grimm urnak, aki a 16 korona után a maga részére az üzletet teljesen be is fejezte és sem levelére, sem távirati megkeresésére nem válaszolt.

Mikor egyrészt a közönséget felhívjuk, hogy ilyen és hasonló fajta szélhámosoknak ne üljön fel, egyben ajánljuk a rendőrségnek is, hogy járjon utána e ravasz szélhámoskodásnak és tegye meg a feljelentést a házasságközvetítő ur ellen, a berlini rendőrség majd csak elbánik azután a veszedelmes szélhámossal.

HIREK

— Két érdekes villaépület. Iparművészetünk nemes fejlődése és stílusos előhaladása látható két egyszerű villaépülethöz, amelyet Keresztesy Ödön épített és műasztalos építet, akinek az Alsóerdősor 8. szám alatti házában vannak mesésen berendezett műhelyei. Az egyik villa, amelyen az egykor annyira kedvelt empire stílus ömlik el nemesen és finoman, az Ilka-utcában, a másik egy minden részletében modern izléssel tervezett és szépen elkészített épület, amely az Ida-utcában van. Ezeket kívül még több szép fővárosi épület dícséri a jeles iparművész kiváló ízlését és praktikus beosztását, köztük a Damjanich-utca 49. számú ház. Keresztesy Ödön, a széles látókörű iparművész munkája a főváros építész és művész köreiből mindenfelé nagy elismeréssel találkozik.

— A tánc művésztanára. Nemcsak a tánc maga nagy művészet, hanem igen érdemes munkát végez a jó táncos tanár is. A külföld nagyobb városaiban egy-egy kiválóbb táncos tanár szalonja valóságos társadalmi gócpont: Budapesten ezidő szerint Bajlós Bertalan József-körút 17. sz. alatti szalonja az előkelő társaság találkozó helye. Itt nemcsak a táncbeli nemes és formás mozdulatokat lehet elsajátítani, hanem a kitűnő társasággal való érintkezésből kifolyólag főúri illemt és allűröket is meg lehet tanulni.

— Halpaprikás Amerikában. Egy amerikai milliós 10 Igramm paprikát rendelt a világhírű Kotányi János budapesti cégnél. A milliós legközelebb halpaprikás-estélyt rendez (az ötödik avenun levő palotájában) és a kivándorlott magyaroktól értesült arról, hogy jó halpaprikást csak Kotányi-paprikával lehet készíteni.

Rózsadomb

legexponáltabb helyén Zárda és Zivatar utca sarkán, előkerttel és kerti udvarral, 2, 3, 4 és 5 szobás lakások, hallal, üzlethelyiségek, szobrász és festő műtermek, a legnagyobb konforttal, gáz, villany, vacuum és telefonnal ellátva 1911 május 1-re kiadók. Bővebbet Kálla Ignácznál, Hársa-utca 40. szám. Telefon 60-42.

Szent-Lukácsfürdő gyógyfürdő, BUDA.

A Szent-Lukácsfürdő átnemelt épülete igen élénk. Az augusztus havai vendégforgalomból felmértük a következőket: Louis Burger, magánorvos, Bismingham, Marcell Daves László, Ludwig Weber kórházorvos, Zoltán dr. Viktor halász és fia orvos útkarost, János Antár gyóftu adonos Prossnitz, Mihály Lőrinc négyed, William Giesek New York, Elias audan Lemmerz, Schindling orvos és leánya Dezd, dr. Czeslav Vaidorski orvos Gyihov, Ludwig Dubensky főhadnagy concubure, Vitoric Waser és neje nyaralóadonos G nova, Cluésescu Romane és leánya Bukarest, Maria Brkils belstad, Mikó Peter földművelő Heroldnemeli, dr. Baló János orvos II. viz. János Rezső kir. kúria bíró Marosvásárhely, Meszáros László uran, igazgató úrs, Gomory László és öccse mérnök Mofetelgd és még számos külföldi és magyarországi előkelő vendég. A téli honfoglalás a fűzőtalan időjárásban nagy előny nyújt annak a fürdőnek a használatánál.

Szent-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda Kristály forrásásványviz étvágyat javító, gyomorrontást megakadályoz.

FORRADALMI LAZ.

8 (Arzúbaschew regénye.)

— Most ott folytatjuk tanulmányainkat, — válaszolta Liza, mire a katona még nagyobb hahotára fakadt.

— Tanulni? — Hát nem... izé... hogy is mondjam... hebegte a munkás.

A katona vihogott, mint egy állat és féktelenségében öklével a válaszfalat ütögette.

Dóra megijedt és könnyezni kezdett. Liza komolyan, fürkésző szemével nézte a mámoros munkást. A szíve görcsösen összeszorult és szegyezte a kellemetlen helyzetet, melybe akaratán kívül jutott.

— No hallod-e, mindjárt ütök egy nagyot a füled töve mellé, — ordította a másik szakaszban hirtelen, egy szakállas, rongyokba burkolt, öreg paraszt. — Majd megtanítalak én, hogy kell az embereket háborgatni, te buta tökökolop!

A munkás zavart tekintettel nézett át hozzá.

— Füttyölök rájuk! Vigye el őket az...

Itt egy durva kifejezést használt, felállott és eltámaszkodott.

— Ilyen buta, ostoba népség! — mondta szemrehányóan az öreg paraszt és a munkás után távozott.

— Hová valók vagytok? — kérdezte ott valakitől.

— Kalugalesből, — válaszolta egy mesterlegény.

— Mink pedig Kurskerből — mondta a paraszt.

Este felé a levegő még sokkal fojtóbb lett a kocsiban. A sötéttségben az eső folyton paskolta az ablakokat, a vonat pedig fülsiketítően zakatolt.

Dóra lefeküdt; alig mert megmozdulni. Lisa újból kiállott a folyosóra, ahol már semmitse látott és a hidegségtől és nedvességtől megborzongott. Ott állott két hosszú óráig és elgondolkozva, bánatosan bámult az éjsötétségébe. Arra gondolt, hogy mikor két nap előtt hazulról eltávozott, Sergosa és az anyja mennyire siratták és hirtelen olyan megdöbbenő csend támadt a házban, mintha olyanvalakit viték volna el onnan, akinek nyomában üresség és merevség támad szerteszét. Ekkor hirtelen és váratlanul megjelent az állomáson Sawinov hadnagy áttázott, hosszú köpönyegben, feldult sápadt arcú és remegő hangon így szólott:

— Lizawjeta Pawlowna, — beszélni akarok önnel.

Lizának fájdalmasan esett a találkozás. Minden mondandójukat megvitatták már a nyár folyamán. Sőt úgy tetszett neki, hogy a változhatlan helyzetéről való unalmas és erőltetett beszélgetéseknek a nyáron sem volt alapos okuk. Eleinte ugyan sajnálta a kis hadnagyot, de később megnehezítelt rá, nem azért, mert jelenléte untatta, hanem azért, mert mindenki előtt neveltségessé tette magát. Szegyezte, hogy ilyen embernek a felesége legyen.

— Valóságos ostrom alá veszi a szegény leány, — gunyolódott Pasa Afanasjew, szegény hadnagyocská annyit szenved, mint a pulyka, mikor a tollait tépetik.

És Liza mégis ott sétálgatott vele fel és alá a nedves, sáros pályaudvaron.

— Végezzenek már, — figyelmeztette türelmetlenül Dóra.

— Mindjárt! — válaszolta Liza határozottan.

— En nem tartóztatom Liza kisasszonyt, — mentegődzött a hadnagy.

— Nos, mit akar még mondani? — kérdezte hirtelen Liza.

— Csak azt, hogy... eszerint vége köztünk mindennek? — mondta bánatosan a hadnagy.

Miért is kérdezi ezt, ugyis tudja és érzi, hogy csakugyan vége mindennek.

Liza hallgatott... Az első csengetés megszakította a csendet... A hadnagy nehezen felsóhajtott, azután hirtelen így szólt:

— Lizawjete Pawlowna, én talán neveltséges és jelentéktelen ember vagyok... de azért nem akarom megingatni... Jól tudja, hogy többet sohase talál olyanra, aki úgy szeresse, mint én... és nem értem miért kell elmennie, mikor itt is megtalálhatná boldogságát... Meglehet, hogy méltatlan vagyok rokonszenvére... de én gyalog is elmennék utána, hogy visszahozzam, ha tudnám... Bocsásson meg Lizawjete — de én...

Az ajkai remegtek és az arca úgy eltorzult, mint a síró gyermeké... Hirtelen félbeszakította beszédét és nagyot sóhajtott. Azután felsegítette a kocsi a podgyászokat és hosszasan integetett sapkájával az elrobogó vonat után.

— Alapjában nem kellemetlen, de borzasztóan unalmas ember, — jegyezte meg szánakozóan Dóra.

És most, mikor az éj sötétébe kibámult, azon gondolkodott Liza, hogy mi történhetett volna, ha a hadnagy éppen akkor lépett volna a kocsi, mikor az a mesterlegény az imént oly durván megtámadta. És szenvedélyesen vágyódott utána, hogy oltalma alatt minden veszéllyel dacolhasson. Könnyeinek forrása megnyílt és a forró csöppek lassan perogtek végig hamvas, szép arcán... A zokogás pedig megrengette szüzsiesen gyöngye, duzzadó melletét...

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Budai Általános Takarékpénztár címen alapított meg a legújabb pénzügyintézet. Az alapítókéje három millió korona. A takarékpénztárt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank támogatásával előkelő budai polgárok alapították. Az alakuló közgyűlést Lánzy Leó főrendiházi tag vezette. Az igazgatóság tagjai báró Babarczy Schwartzert Ottó, Bayer Dezső dr., Breuer Mór, Eckermann Ede dr., Ernyei Mór, Fellner Henrik, Gamauf Géza, báró Gutmann Vilmos, dr. Heinrich Kálmán, Hennyei Vilmos, Lindmayer Ferenc, dr. Mezei Sándor, dr. Nemess Antal, Ottó Lajos, dr. Rónay Károly, Szalay Sándor, Szabeny Antal, dr. Szmik Lajos és Szentlő Kornél. A felügyelő-bizottság tagjai: Laumann József, Romy Béla, Székely Tivadar, Weimesz Márton és Révész Jenő. Az igazgatóság elnökévé báró Babarczy-Schwartzert Ottó dr. főrendiházi tagot, alelnökké pedig báró Gutmann Vilmost és dr. Szentlő Kornélt választották meg.

Legelőkelőbb szórakozóhelyek

Ostende kávéház
Rákóczi-ut 20. sz.
Hétfőn f. hó 28-án este 9 órakor
VÖRÖS MISI klasszikus zenekarával
Operett zene-estély
Műsor a helyszínén!

Keleti kávéház

Baross-tér 14. (a keleti pályaudvarral szemben). Helyiségének megnagyobbítása és teljesen új berendezése elkészült.

Esténként Balogh Károly
hírneves zenekara muzsikál.

? Hol találkozunk ?

Színészek, írók és művészek találkozó helye:

Gläser 'METEOR' kávéháza
BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,
ahol az összes hazai és külföldi hírlapok olvashatók és mindenféle kávéházi italok a legméltányosabb árban számíttatnak.

! Budapest éjjel !

Látványossága
a GENUA kávéház
VII., Dob-u. 65. Erzsébet-körút sarok.
Egész éjjel nyitva.
esténként **Tatai Bús Feri** teljes zenekarával hangversenyez.

Paál János ARENA NAGY VENDÉGLOJE.
VII., Aréna-ut 58. szám.
(a városligeti színházzal szemben.)
Izletes, olcsó magyar és francia konyha. — Balatonmelléki borok. — Színház után friss vacsora. — Társaságok részére külön termek.
Szíves pártfogást kér a tulajdonos.

MATYÁS KIRÁLY KÁVÉHÁZ
Rákóczi-ut 19.
Esténként személyes vezetésével a hírneves
Sovánka Nándor
teljes zenekarával hangversenyez.

MIKSZÁTH KÁVÉHÁZ
(Baross-utca és József-körút sarok) teljesen újonnan átalakítva.
Esténként Veszprémi Kiss Jancsi
országos hírű kiváló cigány-primás, a Józsefvárosiak kedvence, teljes zenekarával hangversenyez
Az összes külföldi és helyi lapok Figyelmes kiszolgálás.
Teljes tiszteltetéssel
Kanczler Gyula és Tsa. tulajdonosok.

Színház kávéház
VII. ker. Aréna-ut 56. szám.
újonnan átalakítva
Esténként székesszékhelyi **KUPI JÓZSI** teljes zenekarával hangversenyez.
Tisztelettel
Arvay Ottó Ede kávé.

Rikkancsok kerestetnek
VII., Dohány-utca 88. sz.

PAP PAP PAP
Gyermekágyak nagy választékban.
Szőnyeggyűjtemények méret szerint a legelőkelőbbek.
Gichner János
ágyak, rész- és vasúti kocsik, székely, függöny, pohár, török stb. nagy választékban.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 20.
GYÁR:
Kertész-utca 7. és 9. sz.
Arjonyákat bérliket ingyen és bérmentve küldök.
Meg nem felelő árut kicserélem vagy a pénzt visszazadom.

CEYLON kávéházban Rottenbiller-utca 10. sz. híres cigányprimás zenekarával hangversenyez. Kiváló italok! Ceylon vacsora!
Ligeti Vilmos tulajdonos.
Bajai Dankó Lajos

Fogorvosi intézet. FOGÁK
szájpadlás és gyökerek eltávolítása nélkül 4 koronától 10-ig, 10 évi jótállással.
Az általam készített és a párisi fogorvosi akadémia kiállításán kitüntetett fogak rágásra kitűnően használhatók, könnyen megszokhatók, a beazodban semmielő zavart nem okoznak, szagot, ízt nem kapnak, a szájból ki nem vehetők és a valódi fogakat teljesen pótolják. Továbbá aranyhidak és koronák egyedüli speciális készítője
Schatz Jenő
technikai főnök.
Budapest, VII., Wesselényi-u. 60., I. 4. sz.
Rendelés egész napon át este 6 óráig. — Vasár- és ünnepnapokon is. — Szakorvosi rendelés fog- és szájbeteg részére.
Fogtömések a legmodernebb kezeléssel. Speciális, fájdalommentes fogműtétek. Regi rossz fogorvok átalakítása megvárható. **Vidékiük 12 óra alatt ki-elégítetnek.** Mersckelt arak.

CZIMBALMOKAT
a legújabb szabadalmazott rendszer szerint legjobbat készíti (részletfizetésre is) a cimbalomkészítés elismert első szakértője

Habits Antal
hangszerkészítő mester.
BUDAPEST,
Erzsébet-körút 42. szám.

Nem kell többé kávét főzni, sem cukrot venni!
WILLAX KÁVÉKOCKA
forró vízben vagy tejen feloldva, azonnal teljesen kész, zamatos és kiválóan jóízű fekete- vagy tejeskávét nyújt.
DARABJA 4 FILLÉR. MINDENÜTT KAPHATÓ.
WILLAX KÁVÉ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPEST.
SZÉKHELY: IRÓDA: VI. VÁCI-UT 197-199. TELEFON: 177-61.